

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadóhivatal:
Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2 ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 „ 50 „
Negyed évre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös
hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.
Nyílttér minden sor 10 kr.

A modern házasságról.

A régi példaszó azt tartja, hogy: „a házasságok az égben kötöttek.” Igen szép állítás s nem mes gondolkodásra mutató korszellem kinyomata e mondás, hanem bizony-bizony jelen századunkban sok esetben olyannyira jogosulatlan, hogy egy perzig sem habozunk, midőn rámondjuk, hogy mai nap már, — igen szelid kifejezéssel élve, — legalább is nagyon idealisztikus!

Nem szorul bizonyításra, mert hiszen nap nap mellett nem egy s két olyan megkötött „örök frigynek”, vagyunk tanúi, melynek összekötő láncában egyetlen egy szem sincs a tiszta, hű szerelemből kiválasztva, hogy a művelt XIX. században a házasságok épen nem az égben, hanem — egyenesen kimondva — inkább a közjegyzőnél kötöttek egy-egy házassági szerződés alakjában, melyben szegedtől végig fel van sorolva még az is, hogy a menyasszonynak hány törülközőt, párnahajat stb. kell hoznia a vőlegény házába. S ha csak egy harisnya is hiányzik a kikötött kelengyéből, a leendő boldog (?) fiatal párból a legboldogabb fiatal ember s leány lesz ismét!

Különböznék leányaink közül a „modern leányok” — és ilyenek sokan vannak — nem a „holtomiglan holtodiglan”-t tartják fő s elkerülhetlen szükségnek, hanem bankár-stylusban beszélnek s szívük táblájára azt írják ki mottóul, hogy „ki ad többet?”

Adok, veszek, lesz az ily házasságból valami, vagy semmi!

Ez a modern elv, melynek ifjaink erősebben áldoznak, mint hajdanta a pogánynép a moloch-szörnynek.

Ez utóbbit bálványimádásnak nevezzük, az előbbi pedig sallangosan elkeresztelt modern házasságnak.

Már maga a szó „modern” eléggé kirívóan jellemzi korunk elaljasodását, mert hisz világosan kimondja, hogy az afféle nem kölesönös szív-vonzalmon (az egyedüli jogos alapon) nyugvó házasságok megkötése épen nem bűn, hanem csak divat!

Ha lehet pusztán divatból torony magasságu frizurát viselni, szidni a kormányt s adósságot esz-nálni, miért ne lehetne ugyanezek divatból házassodni is?

En Istenem! hát van is ebben valami? A jogosultságra vergődött elnevezés mindent — kiment!

A modern házasságnak számos variációja van, hanem azért ezek mindegyike ép oly piszkos s undorító, mint az egymás mellé állított különböző nagyságu s különböző moesokból, rondaságból felhalmozott pestilentiális szemétdombok.

A modern házasságoknak csupán egyetlenegy közös vonásuk van s ez az — érdek!

Abban valamennyi megegyezik, hogy érdekből kötöttek: hogy aztán boldogság kísérje-e az ily frigyot, az mellékes dolog!

De lássunk egynehány példát.

A férfinek pénzre volna szüksége, van ugyan szíve választottja, kívül boldog lenne, hanem hát az szegény: a boldogság s családi nyugalmon kívül egyebet nem adhatna férjének, ez pedig nem keresett s nagyon olesó portéka mai nap. A hű kedves fogja magát, faképnél hagyja imádoztját s feleségül vesz egy vénasszonyt, a ki nagyanja is lehetne, de a kinek a zsácskója is telt ám! Össze-kelnek, lesz belőlük férj és feleség, de nem boldog hitvespár, a ki csak egymásért s egymásnak él. Lassanként befészkel magát a házi esetepáté s a csöndes családi tűzhely a mélységes poklok gyönyörű mintaképevé válik.

Romlott jellem köthet csak ily házasságot, melyet már a természet is tilt! De lássuk tovább.

Az urfiak protekcióra volna szüksége, elveszi valamelyik hatalmasnak a leányát, a kit különben utál, gyűlöl; rövid idő alatt szép állásra vergődik, de ugyanezek rövid időn a válóper is kezdetét veszi! Az egyik is, a másik is magának él s megméltelyezik a társadalmat, melynek külön-külön, ha vonzalmuk szerinti lényvel egyesültek volna, hasznos tagjaivá lennének.

Különböznék ez is szép példa.

A hölgy nagyon szeret költenek s örülten, forrón, valódi tiszta szerelemmel szeret egy szegény ifjút, kinek becsületes munkával s szorgalommal szerzett keresményén kívül nincs egyebe.

— Tudja mit édes barátom! mi nem lehetünk férj és feleség, mert én szeretem a pompát, önnek pedig nincs rá eszköze. Az a vén kiállhatatlan milliomos amugy is örökösön zaklat, hogy menjek hozzá feleségül; elfogadom ajánlatát s ön megmarad barátomnak!

A vén eszesének szarvakat raknak tarkójára s talán nagy nélkülözések közt összekuporgatott vagyónából „vigan dudál”, — nem a „portugál”, hanem a kedves, őszinte házi barát s a fiatal menyecske!

Ez korántsem nagyítás, hanem tisztán modern morál!

A terjedelmes posvány iszapjából csak egy-két marékot hoztam felszínre, melyből azonban eléggé világosan megítélhetjük, hogy milyen világ uralg odaleen, a hol a trónust a modern bitorolja!

Ezeknek a modern házasságoknak aztán az a jó (?) oldaluk is megvan, hogy az egyes modern családokból kiszivárogyva, a közéletben a társadalmat is modernn é teszik.

Bűzhödő atmoszférájukkal betöltik az élet levegőjét; mérget leheltenek még a legszenytelebb, legtisztább érzelmű emberrel is, s tetszetős modorukkal ráoktrojálják a laikusra is, hogy az épen nem káros, hanem életet adó s üdítő szer, melynek vignettájára a művelt XIX. század ezt a sokat mondó szót írta rá, hogy „modern!”

És a kísértésnek nagyon kevesen szegülnek ellene, mert hiszen bebizonyított tény, hogy inkább nyújtjuk ki kezünket a szép rossz, mint a rút jó után!

Modern házasságok, modern erkölestelenségnek — modern végromlás lesz a vége!

S hogy ezután mi következik? azt találja ki más filozofus!

TÁRCZA.

Költemények prózában.

Írta: **Turgenjeff Iván.***

A „Wjestriek Jewropy” (európai hírnök) ezimű orosz folyóirat szerkesztőségének kérelmére Iwan Sergejevics Turgenjeff megengedte, hogy röpké eszméi, gondolatai és képei, melyeket a mindennapi élet ezertéle behatása alatt, az utóbbi évek folyamában papírra vetett, nyomtatásban megjelen-hessenek.

Maga Turgenjeff a következő levél kíséretében küldötte át kéziratát:

„Olvasói e prózában írt költeményeket ne olvassák egymásután, unalmukra válnék így és bosszúsán dobnák el a könyvet. De olvassák egyenkint, ma ezt, holnap a másikat, akkor aztán egyik-másik mégis csak megfogamzik lelkében

Magasztos gondolatok . . . az érzelmek egész tengere . . . a távol sötétsebben ciklázó villámok . . . a kétkedés, a haláltól való félelem fájdalmas hangjai, a földi élet felett érzett elkeseredés . . . im ez van e költeményekben megírva. És hogy van megírva!

A mit Göthe, Viktor Hugó és a világirodalom nagyjai oly szerencsésen oldottak meg, — hogy végtelen eszmék pár szóval fejezzenek ki, — ezt Turgenjeff is utóérhetlen művészettel valóította meg e kis könyv tartalmát képező 50 aphorismájában.

Bár a búskomor hangulat ránehezedik minden egyes töredékre, — az az enyhe, pompás színezés, mely már messziről felénk ragyog, — nem engedí, hogy a komor hangulat ránk is átragadjon. A „fájdalom édes érzete” van ezekben megénekelve és Turgenjeff nagy szelleme tükröződik vissza minden egyes sorból.

Közlünk egynehányat — mutatványképen — a sikerült fordításból.

*) Költemények prózában. Fordította Zemléni P. Gyula. Budapest. Révai-testvérek kiadása.

Egy párbeszéd.

Az alpesek legmagasabb csúcsa . . . meredek sziklák egész láncolata . . . a hegyek szíve közepén.

A hegység felett halványzöld, világos, néma ég. Atható erős hideg; szilárd, ragyogó hó; és a hóból komor, jégtől borított, zivatartól környezett sziklaesnek merednek ki.

A láthatáron kékfelől két borzasztó óriás.

Az egyik így szól szomszédjához: Mi újságot tudsz? Te tisztábban láthatsz . . . Mi történik ott lent?

Néhány ezer év elrohog: egyetlen pillanat. És válaszul döngi a másik: „Sűrű fellegek borítják a földet . . . várj!”

Újra évezredek mulnak: egyetlen pillanat.

„Nos, és most?” kérdi az előbbi.

„Most már látok: ott lent még minden ugyan mint volt: tarkabarka és kiesiny. Kék vizek, fekete erdők és egymásra halmazott szürke kőtömegek. És körülöttük még mindig zibongnak a bogárkák — tudod azok a kétlábuak, kik még sohasem piszkolhattak be sem téged, sem engem.

„Ezek az emberek lennének?”

„Igen, az emberek.

Évezredek mulnak: egyetlen pillanat.

„Nos, most mi történik? kérdi ismét az egyik.

„Ugy látszik, a bogárkák megfogták, dörög a másik: világosabb lett minden: a vizek meghűzödtak, az erdők megtrikultak.

Ismét évezredek mulnak: egyetlen perc.

„Mit látsz most? kérdi az egyik.

„Itt körülöttünk, közelünkben minden tisztának látszik, válaszol a másik: ámde a távolban, a völgyekben még mindig foltok vannak, még mindig mozog valami.

„És most? kérde egyik, újabb évezredek — egyetlen pillanat múltával.

„Most minden rendben van, válaszol a másik: bárhová nézek, minden fehér és tiszta. Mindenütt hó, hó és jég. Minden megfagyott. Minden nyugodt és jó.

„Jó!” ismétli a kérdező. Minden megfagyott.

De most eleget fecsegtünk, öreg. Most aludnunk kell.

„Aludnunk?”

Es az óriás hegyek alusznak: és a zöld, világos ég alszik az örökre elnémult föld felett.

A megelégedett.

A főváros utcáin vigan lépdegél egy fiatal ember. Mozdulatai gyorsak és élénkek: szemei ragyognak, ajkai mosolyognak és kellemes pir borítja izgatott arcát. Csupa öröm és megelégedés.

Mi érhetett? Örökölt talán? Előléptették hivatalában? Édes találkozára siet? Avagy talán csak jóízűen reggelizett és az egészség érzete, az öntudatos erő élteti tagjait? Talán csak nem akasztották nyakába szép nyolczszögű keresztcsillagodat, ó Staniszló, lengyel király?

Nem. Egyik ismerőse ellen kísütött valami rágalmat, azt teljes buzgalommal terjesztette, és most — ugyanazon rágalmat — egy másik ismerőse szájából hallotta és — maga is elhitte.

O, mily megelégedett, sőt mily jó e pillanatban az a szeretetreméltó, nagyreményű fiatal ember!

„És meghallod a balgák itéletét . . .”

Pusehkin.

„És meghallod a balgák itéletét” Min-dig igazat mondottál, hazánk nagy költője te; és ez esetben is igazad van.

„A balgák itéletét és a tömeg kacaját” — ki ne ismerné mindkettőt.

Mindezt el kell — és el lehet viselni; és a ki elég erősnek képzei magát, az meg is vetheti.

De vannak csapások, melyek érzékenyebben hatnak, melyek magát a szívet érik. Valaki mindent megtett, a mi csak hatalmában állott: megfeszített erővel becsületesen, odaadással dolgozott . . . És akkor a becsületesen érző szívek undorral fordultak el tőle: a becsületes arezokat pir borítja el, ha nevét említik. „El vedel! Takarodjál innen!” kiált feléje néhány becsülettudó, fiatal hangoska. „Nincs szükségünk sem te read, sem fáradozá-

Apróságok a parlamentből.

A gyorsírói rondellánál.

A képviselőház tanástermének közepén 1884. év végeig azon gyorsírói kerek-asztal volt, melyhez a gyorsírókat 2 évtized óta nem egy kellemetes, de egyúttal számtalan kellemetlen emlék kötötte. (Utóbbiakat Lónyay Menyhért gr., Kerkapolyi Károly, dr. Schwarz Gyula, Széll Kálmán stb. beszédek hagyták hátra.) Azóta a parlamenti gyorsírók új, négyzetes, kis íróasztalokat kaptak. (Az új „fiók-gyorsírók” még nem kaptak új „fiók-asztalokat.”)

Hogy pedig mi minden történt annál a volt rondellánál, arról szóljanak eszöndesen a következők.

A jobboldali gyorsírófőnöki kis asztalnál rendszerint egy magyar „kétfejű sas” láttunk: Könyi Manó és Fenyvessy Adolf gyorsírófőnökök, mint egyenrangú „capok” személyében, kik ketten is szépen megtértek a morzsika kis padkán, míg a baloldali főnöki pulpitust rendszerint egy-egy délceleg revizor guberálta. (Néha egy-egy vakmerőből a karzattal koketterőzni szerető ifjonez-gyorsírkonez.)

Könyihez, a gyorsíróda volt vezérduhajához azután szót a hazai érdemekben megőszült Moscsary Lajos képviselő imigyen: „Ez a mi zsarnokunk! Tőle függ a mi halhatatlanságunk és reputációnk!”

Ez alatt egy gyorsíró és egy revizor izgatottan karimzálják Schwarz Gyula beszédét, ki tíz gondolatot akar egyetlenegy mondatban kifejezni. A munkára leső „következő gyorsíró” viszont ironiát faragja nagy energiával, a mi azonban a munkálkodó gyorsírót méltó indignációra ingerli s midőn a gyorsíró ezen műtettel fölhangy és kutyanyelv-papírjait (stenogramm-papírjait, melyek hosszúak, mint a kutyanyelv) rendezgetni kezd, ez ismét a revizort hozza ki prosceniumjából. (No, de hát ez még mind hagyján, mert van ám olyan gyorsíró is, a ki a „L. & C. Hardmuth, Stenografie”-féle, keményebb íróval tett gyorsírói vastagításokat is megérzi s csaknem görcsöket kap azok hallatára.)

B. A. és J. egy svéd stenogrammon okoskodnak. Könyi főnök ezt nem tűrheti. Odaszól azért J... nak: „Vágja ki nekem az „Országgyűlési Tudósítóból” ezt a részt. Maga ügyes ember. De vigyázzon, hogy az asztal össze ne vágja!”

J... azután erre a svéd gyorsírára nézve javaslatba hozza, hogy vigyék azt egy budapesti svéd kesztyűshöz. Ez ugyan magyar ember, de, mert svéd kesztyűt árul, kell tudnia (!) svédül is.

1878. febr. 8. Jókai Mór beszél a vám- és kereskedelmi szerződésről és a vámtarifáról szóló törvényjavaslat mellett.

M. gyorsíró kritikája: Először „neki” nevetek. Most már „rajta” nevetnek.

J... i: „De nem azon, a mit mond, hanem az ő peccosítségén.”

(1876. május 24.) Szalay Imre képviselő: „Kérem naplószerkesztő ur, ezen passzust itt tegnap rosszul igazította ki a gyorsíró-revizor!”

saidra: megbeestelenítet házunkat, nem ismersz és nem értesz minket, te ellenségünk vagy.”

Mit tegyen hát az ilyen módon számkivetett? Dolgozzék tovább, ne kísértse meg az önigazolást — de még csak azt se várja, hogy igazságosan fogják megítélni.

Hajdanában a falusiak megátkozták az utast, ki nekik a kenyér helyébe a burgonyát, a szegények mindennapi táplálékát hozta. A drága ajándékot, mit feljók nyújtott, kivették kezéből, ledobták a sárba és lábaikkal tapodták.

Most abból táplálkoznak — és jötevényüknek még nevét sem ismerik.

Am legyen! Minek lenne a név? Névtelenül is megmenti őket az éhenhalástól.

Csak arra tekintünk, hogy a mit odanyújtunk, valóban hasznos eledel legyen.

Az igaztalan vád azok szájából, kiket szeretünk, kétszerte fáj. De azt is el lehet viselni.

„Üs, de halgass meg!” szölt az atheni hős a spartaihoz.

„Üs, de... légy egészséges és jóllakott!” kell nekünk mondanunk.

Arany szabály.

— Ha ellenségei valamelyikét amúgy isten igazában boszantani, sérteni akarja, mondá nekem egy kitanult vén róka, vesse szemére ugyanazt a bűnt vagy gyengeséget, melyben ön is szenved. Színeljen megbotránkozást és korholja őt!

— Mert ez mindennekelett azt a véleményét szüli másokban, hogy önben nincs meg az a hiba — Megbotránkozása továbbá őszinte is lehet és ön, a mi saját lelkiismeretét illeti, csak nyerhet e támadásokból.

— Ha ön pl. istentagadó, szidja ellenét azért, hogy neki nincs meggyőződése.

— Ha ön maga is szolgálalek, vesse szemére, hogy ő a bérencz... akár a civilisatio, a művelődés vagy a socialismus bérencze.

— Végül mint a szabadság bérenczét is szidhatom? jegyzem meg.

— Valóban, még azt is megteheti, válaszolt vén rókam.

Naplószerkesztő és revizor unisono: „De, kérem, a gyorsíró irta rosszul!”

Szalay: „Nem igaz! A gyorsírónak jobban kell tudni, mint a revizornak!! Ez valóságos maliczia. (Szerény megjegyzés: Csak az a kérdés, hogy ki volt a gyorsíró és ki a revizor?)

A gyorsírók Soós Gábor első beszéde alatt: „Ez szűz beszéd. Örüljön neki a szónok.”

Egyessy Géza gyorsírdai turnusvezető déli 1 óra tájban Nagy Iván naplószerkesztő helyét szokta volt elfoglalni. Ez bizony usurpatio volt.

Egy műbeszéd: A számaradási bizottság jelentése az 1873. évi zárszámadás megvizsgálásáról.

Korizmic László: Csak ritkán szoktam beszélni, midőn czélszerűnek és szükségesnek látom a felszólalást. Miután azonban igen t. barátom és képviselőtársam Zsedényi Ede ur szíves volt rólam ezen tárgyalás alkalmával megemlékezni, kötelességem pár szóval felelni, a következőket mondván: En nem voltam annak oka, hogy a bécsi világkiállítás alatt többet adtunk ki, mint kellett volna. Ha azonban így is állana a dolog, nem nagy baj, mert Magyarország sokat nyert általa. Résztvettem én a párisi, hamburgi s más világkiállításokon és láttam, hogy miként lett Magyarország ipara meletatva. Igaz, hogy ezt számokkal kimutatni nem lehet: azt csak érezni kell s lehet, mint a jó esőnek hatását. (Közbeszólások: „Mint a jégesőt!” Nagy derűtség.) En részéről sajnálom és kimondom nyíltan, hogy nagy kár, miszerint Magyarország most nincs Amerikában is képviselve. En azt nagy veszteségnek tartom és odaadnám a kaputom felét, ha a részvételt előmozdíthatnám. Igenis, én részéről tiltakozom az ellen, hogy én akkor, mikor nemzetemnek a bécsi világkiállításra való részvételt tanácsoltam, ugyanakkor valami rosszat tanácsoltam, habár t. barátom, Zsedényi Ede, néhányad-magával, esigamodra, héjába akart visszavonulni. (Nagy derűtség.)

Zsedényi Ede (közbeszól): „Jobb lett volna!” (Óriási derűtség.)

A képviselőháznak egy kedélyes félórája.

1876. máj. 20-án d. u. 2 óra előtt 10 percz. (Mindenkinek hazafelé készül.)

Ghyecy Kálmán elnök: Hátra vannak még a mai napirenden a kérvények tárgyalása és az interpellációk megtétele. (Általános elrémülés.)

Péchy Jenő: Hosszasan is fogok szólni, hosszú is lesz felolvasandó interpellációm. (Felkiáltások: Nem hallgatjuk meg! Elnök cseppet.) Mert én a nagykárolyi, megszüntetett törvényszék tárgyalásán kívánok az igazságtörvény uralatát diskurálni! (Zaj. — A hölgykarzaton Katicza volt Vizvárié, a népszínház vendége és szónok Laurája epedve várja a kifejtendőt.) T. ház! En ma nem állhatok el a szótól és pedig úgy érz mint szívbeli okokból. (Halljuk! Halljuk! Felkiáltások: Jenő ma kedvese előtt akar brillírozni! Halljuk! Szónok folytatja beszédét, azután pedig olvassa az egy teljes, sűrűn

beírt ivnyi interpellációját, közbe-közbe félbeszakítva ilyenforma közbeszólásokkal: Engedelmet kérek, már csak három lap van hátra.) (Később.) Engedelmet kérek, még csak másfél nagy oldal van hátra. (Beöthy Aldzsi ez alatt kórust szervez háta megett a legkülönbözőbb pártbeli emberekből, melynek: Csávolszky Lajos, Trifmács, Irányi Dániel, Wächter Frigyes stb., hogy szónok beszédét zajos, dörgedelmes éljenekkel fogadják.)

Elnök, ki ezt észrevette, felolvasás közben: T. ház! Mindjárt vége lesz az interpellációnak. (Kézével int a kórusnak, hogy még nem kell helyeselni, mert még van felolvasni való. Irányi e közben elkéri Csávolszky látesővét és hosszasan néz a hölgykarzatra, a nap hősenek az ő Laurájára.)

Ghyecy Kálmán elnök, ki már szintén jobban szeretne otthon ebédelni, a muzeummal szemben levő pompás új lakásán, szintén fölteszi pápaszemét és az elnöki szék körül levő képviselők és gyorsírók nagy öröme, con amore fixirozza a karzaton, vele éppen szemben ülő Kr. Katát. Szónok ez alatt befejezven interpellációját, elnök gyorsan ledobja okuláriumát, Irányi pedig látesővét következik a tündető nagy helyeslés mindenfelől. (Szónok Beöthy Aldzsit megtenyegeti: „Ezen nagy ováció a te műved!”)

Elnök: T. ház! Következik, kérem, Simonffy János képviselő ur interpellációját. (Általános, nagy elrémülés, 2 1/2 óra van. A gyorsírók meg vannak nyomorítva.)

Szónoki műnyelv.

Szilágyi Dezső: „Ha valaki szavaimat evidenter félremagyarázza, jogom van szavaimat visszazigazítani.”

A magyar delegációban.

Fenyvessy Adolf, gyorsírófőnök, Szapáry Gyula gr. beszéde alatt (zsídó létére) Hajnald Lajos bíboros érsekkel koketterőz és parliroz.

Széll Kálmán a gyorsírók közt ül.

Tisza Kálmán pedig Szilágy József elnököt biztatja, hogy zárja be már az ülést, mert 9 1/4 óra van. Csupa patriarchális élet!

Balogh Andor.

Fővárosi levél.

Budapest, 1885. október 23-án.

Panem et circenses! Kenyeret és czirkusz-játékokat kért a római nép. A mi népünk a kenyeren kívül beéri a választási mulatságokkal. Igaz ugyan, hogy sok helyütt választási harcainknak árnyéka sem lehetne a hajdani római lovagjáték — ami a harezkedvet illeti. De most nem aféle igazi, országos, csak szűkebb körű, törvényhatósági választásokról van szó itt a fővárosban.

Korteszédünk: Az utzasarkon vaskos „polgártársak” vannak felaggatva városszerte. (Ne tessenek elszörnyedni, kérem, a dolog úgy áll, hogy a falragaszokon vaskos betűkkel áll: polgártársak! stb.)

Az ismerős megjárd és azonnal ő is az üres fejű nézetéhez csatlakozott.

— Milyen pompás könyvet olvastam ma!... mond egy másik ismerőse.

— Ments isten! — szölt az üres fejű; — nem szegylei magát? Az a könyv egy fabatkát sem ér, — e tekintetben nincs ellenvélemény. És ön ezt nem tudja?... Mily messze maradt ön a műveltségtől.

— És ez az ismerős is megjárd — és az üres fejű nézetéhez csatlakozott.

— Mily derék ember az én N. N. barátom! — szölt egy harmadik ismerős az üres fejűhöz; — valódi nemes lélek!

— Az istenért! — kiált az üres fejű, — hiszen N. N. általános ismert gazember! Meglopta valamennyi rokonát. Ki nem tudná ezt!... Ön ugyan elmaradt a haladástól!

A harmadik ismerős is megjárd és az üres fejű véleményét ugyancsak a magáévá tette. Bárkiről, vagy bármiről beszéltek is az üres fejű jelenlétében, — ő mindig csak egyformán válaszolt.

Persze szemrehányásképp hozzátehettem még: — Es ön még hisz a tekintélynek?

„Roszlelkű, gonosz ember!” — monák most az üres fejű ismerősei.

„De milyen esze van!”

„Es milyen nyelve!” — monák mások. — „Oh, valóságos lángész!”

Mi lett a vége? — Egy hirlap kiadója lapja kritikai részének vezetését az üres fejűre bízta.

Az üres fejű pedig megbírált mindent és mindenkit, a maga módja szerint.

Most ő, minden tekintélynek hajdani ellene, maga is tekintély — és az ifjúság tiszteli őt, reszket előtte.

Mit is tehetnének egyebet azok a szegény ifjak! Persze, a tisztelet nyilvánítása túlhaladott álláspont; — de jaj neked, ha ez elvet itt is érvényesíteni akarnád — irgalom nélkül a reakcionáriusok közé kerülsz.

Az üres fejűeknek mégis csak pompás életük van — a gyávák között.

Mindegyik kerületnek meglesz a maga saját külön harszása, háborúja, de legérdekesebbnek a belvárosi hadakozás ígérkezik, a hol két izmos párt csap egymásra. Már most is szilajul zörgetik pajzsukat, csillagos buzogányukat félelmesen forgatják fejük fölött. Ki a legény a csárdában? (= a belvárosban?) kiáltják büszkén a „sasok” is, meg a reformpárt is. A sasok azért sasok, mert az „arany sas”-ban szervezkedtek. De nehogy azt higgyék tisztelt olvasóim, hogy így tehát a „fehér ló”-beli jőzsefvárosi párt lovának tituláltatja magát! De nem ám!

A sasoknak egyik vezérmembere Feleki Miklós, a ki budai sasfészkéből, a várszínházból oly hamar kiröppent. Ugy hallom, hogy egyik tőzstábjában ilyen lendülettel beszélt a minap: „Hiszen, uraim, maga babérokoszorús költőnk, Berzsenyi Dániel is megírta, hogy: csak sas nem zenek a sasok (viharos éljen!) s nem szül gyáva nyulat Nubia párdueza!” (Viharos „el-áll!” A tárgyhöz! Semmi közünk a nyulhoz! Ne tessék a párduezzal előhozakodni! Maradjunk a sasoknál!) Miklós bácsi abbahagyta diktációját és lelkesedéssel öblíté le torkát a tizes sas hegyivel.

Hogy melyik párt lesz a győztes? kérdik önök. Megvallom, jósolni nem szeretek, de nem is tudok. Ad vocem jóslás! A jósokra „az emberiség jötevői”-re ugyanecek rájár a rud! Ez a Török-uralom kezd rettenetes lenni! Lám, a tekintetes Tóth Antal, a tek. Mihály János meg a többi tekintetes urak, kik oly bálesen ki tudták számítani, hogy Nyeltes Andrásné kofaasszony 8739 forintot és 4 krajczárt nyerjen a linezin, meg hogy Mákszem Jónás szatós (lakik vak-utca 33) 9000 forintot és 87 krajczárt a brünnin, ezek a derék férfiak, e „világhírű matematikusok”, a szegény nép nagylelkű barátai most fégyelmi vizsgálat alatt kénytelenek állani csalási váddal terhelt — nem kis bánatjára a ternőt leső néposztálynak! Az új főkapitány működése megtermi a maga gyümölcsét!

De ha már a gyümölcsnél tartok, hadd szóljak néhány szót a gyümölcskiállításról. Remek egészben véve, még remekebb részleteiben. Kivált az alma és körte tett ki magáért! Olyan almák vannak ott, hogy bizony Éva anyánk kígyócsábítás nélkül sem állhatta volna meg, hogy beléjük ne harapjon. „Nézzé csak urambátyám, milyen mosolygó az az alma” szoltam oda egy jóképű vidéki urnak, egy gyönyörű alma felé bökdösve gyűrűs ujjammal (hej! hol van az már!... a gyűrű t. i.) „Mosolygó?” — szolt az vissza hévvel — minden limlom piros almácskát is mosolygó, ez itt valósággal röhögő!... Kétfelm, hogy az irodalom a mosolygó alma mellé a „röhögő alma” kifejezést is beto- gadja.

Szörnyűségesen idegenszerű meg füresa neveik vannak a különböző gyümölcsöknek. En például még csak nem is álmodtam soha, hogy almát „keresztelő Jánosok” is teremnek és hogy a jámbor halandó annak a veszélynek is ki van téve, hogy mikor körtevel kínálják, egy „stuttgarti kecske-ör” eshetik áldozatul kannibáli étvágyának.

Az is érdekes lenne, ha Blaháné a „pi-pi-pi- os alma” helyett úgy dalolna, hogy: nyári

Keleti rege.

Bagdadban ki nem ösmeri a nagy Djaffart, a mindenség napját.

Egykor, sok évvel ezelőtt midőn Djaffar még ifjú volt, Bagdad közelében sétált.

Hirtelen rekedt kiáltást hall — valaki segély után kiáltozott.

Djaffar, kortársai közül higgadtsága és böles gondolkodása által tünt ki; de résztvevő szíve is volt és erejére is támaszkodhatott.

A segélykiáltás után indulva, egy gyámoltalan aggot pillant meg, kit két rabló, kik őt kifosztani akarták, a város falához szorított.

Djaffar kirántotta kardját és megtámadta a gonosztevőket; az egyiket megölte, a másikat el- űzte.

Az ily módon megmentett aggastyán Djaffar lábai elé borult, ruhája szegélyét csókolá és így szolt: „Bátor ifjú, nagylelkűséged nem marad jutalmazatlan. Látszólag csak nyomorult koldus vagyok, de ez csak látszat. Nem vagyok közönséges ember. Holnap, virradatkor, jöjj a vásártérre, ott a szökőkút nál megvárak — és meggyőződöl szava- im valóságáról.”

Djaffar tontolóra vette a dolgot: „Ez az ember igazán csak koldusnak látszik; — ámde ki tudja! Miért ne kísérténém meg?” — és így vá- laszolt: „Jól van, atyám, eljövök!”

Az agg utána nézett és eltávozott.

Másnap reggel, virradatkor, Djaffar a vásár- térre sietett. Az öreg a szökőkúthoz támaszkodva, már várta őt.

Szóltanul megragadta Djaffar kezét és egy kis kertbe vezette őt, melyet magas fal vett körül.

A kert közepén, zöld pázsiton, rendkívüli fajtajú fa állott. Cyprusnak látszott, ámde levelei lazurszínűek voltak.

Három gyümölcs, három alma függött vékony, felfelé nyúló ágakon; — az egyik, közép nagyságu alma, hosszukás és tejjefehér volt; — a másik nagy, gömbölyű és világos-vörös; — a harmadik kicsiny, elköcsösült és sárgás.

habos pepin, vagy „hosszuszáru Pa- ris bo-bo-boriz”. Annyi tény, hogy furesán han- goznak!

Különfélék.

Berzeviczy Tivadar kir. tanácsos és me- gyénk volt tanfelügyelője, a tanügy terén szerzett kiváló érdemeinek elismerésül, a király ő Felsége által a III. oszt. vaskoronarenddel tüntettetett ki.

Hymen, Moser Frigyes helybeli ezukrászda- tulajdonos oltárhoz vezető jövő hó 6-án a kellem és bájdus Berthóty Évi kisasszonyt, néhai Berthóty Lőrincz n.-vitézi fölbirtokos kedves leányát.

A Széchenyi körben e hó 31-én zene- estély lesz. Közreműködnek Horváth Odónné ő nagysága zongorán, Katler tanár pedalezzimbalmon; a kör zenekara és Léway István főgym. tanár, ki felolvasást fog tartani Jókai „Fekete gyémántok” című regényéről.

160 ezer forintnyi városi kölesön. Ol- vasóink vissza fognak emlékezni, hogy Eperjes város tanácsa a csatorna, vízvezeték és villamos ki- világítás életbeültetésére szükséges 160 ezer for- rintnyi kölesönért az osztrák magyar nemzeti bank- hoz fordult. Kérelmével e napokban el lett utasítva, s most megbízta a város országgyűlési képviselő- jét Dr. Schmidt Gyulát, hogy magát ez ügyben a banknak igazgatóságával érintkezésbe tegye. Bár sikerülne derék képviselőnknek a kölesön kies- közlése, kétségtelen, hogy nagy érdemeket szerezne magának, szülővárosa életbevágó anyagi és kultur érdekeinek előmozdítása által.

Kultuszministeri biztosok. A felekezeti középiskolák meglátogatására és azokban az állami felügyelet gyakorlására, illetőleg jelentéstételre az 1885/6 tanév tartamára, a tisztai ág. hitv. egyház kerület főhatósága alatti eperjesi, késmárki, sze- pes-iglói, rozsnyói, valamint a rimaszombati egye- sült protest. főgymnasiunba Nuber Sándor besz- terezbányai kerület főigazgatója küldetett ki.

Az eperjesi laktanyaügy. Mint halljuk, a kaszárnyaépítésre szükséges 100 ezer forintnyi kölesönügyben, az eddig felszólított pénzintézetek közül, a pozsonyi takarékpénztár igen figyelemre- méltó ajánlatot tesz. Tudvalevő dolog, hogy a magyar jelzálogbank munitcipiumoknak 6 1/4%-os törlesztés mellett 42 évre terjedő kölesönt szokott adni, olyformán, hogy 100 forintos nominális értékű zálogleveleit 95 firtal számítja le; vagyis jelen esetben 100 ezer forint helyett 95 ezeret adna. A pozsonyi pénzintézet készpénzben kész adni a 100 ezer forintot, még pedig 6 1/2%-os törlesztés mellett 34 évre terjedő időszakra.

Közügyülés. A sárosmegyei r. k. népnevelők eperjesi köre f. hó 29-én reggeli 10 órakor tartja ez évi őszi közgyűlését, helyben a belvárosi fitanoda helyiségében.

A kórház és új-utczai lakosok panasz- kodnak, hogy utczájuk kivilágítása nagyon hiányos. Valóban, mióta a Papezunfele ház előtt állott lámpát R... nak megvadult lovai feldöntötték, a hely- reállított lámpa oly helyre állított, hogy a kórházi utczáskát alig világíthatja meg s arra járó-kelőknek

ugyanesak vigyázniok kell, ha sötét éjjel ép orral haza jönni akarnak. Jobb volna ha a lámpa Sze- manné vagy Tomko János háza sarkán állítat- nek fel.

A csendőrség szaporítása. A csendőr- ség létszámának emelése tervezetlik, a kassai ke- rületben. E szerint még 19 őrsparancsnokság ál- lítottatnak fel: 1 tiszttel, 1 őrmesterrel, 19 szakasz- vezetővel és 7 csendőrlégényvel. A zsoldnak emelése is czéloztatik, még pedig az altiszteknél, fejenként 10 krajczárral.

A bírák uniformizozása. Külföldi min- tak nyomán nálunk is készül az igazságügyminis- terium a bírákat uniformisba bujtatni. Magától ér- tetődik, hogy az igazságszolgáltatás csak azon kö- zgei fognának a hivatalos ruhaviselésre kötelez- tetni, melyek a nagy publikummal érintkezésbe jönnek, tehát a járásbírák, a törvényszéki bírák és a kir. ügyészek. Vajjon szükséges-e az igazság- szolgáltatásnak „gyökeres” reformjához a mundur, az már aztán más kérdés.

A himzésnek egy páratlan remekműve lesz közszemlére kitéve a jövő kedden, szerdán és esőtörtökön Thrér Gyula ur bolti helyiségében. Ez egy oltártakaró, melyet a helybeli evang. templomnak 100 éves visszaszerzési jubileumára ajándékba küldött a Mecklenburgi Paramenten-Ve- rein, mely az egyházi művészet előmozdítását czé- lozza és a berlini általános egyetnek fiókja. A 3.60 méter hosszú oldaltakaró csodálatos finomság, ügyesség és türelemmel, előkelő női kezek által létrehozott három bibliai symbolykus képet ábrá- zol: a németes tiszta stílusú modoru kivitelben, zöld posztó mezőn arany himzéssel és valóban méltó, hogy a művészetet egész ágában is becsülni tudók — kiválóan a szakértő nők által — szem- ügyre vételessék.

Kegyadomány. Ő Felsége Mankovics An- toniának magánpénztárából 25 firtnyi segélyt ado- mányozni kegyeskedett.

Ráthonyi Béla ismeretes találmányára, melynek segítségével a kettős vagy négyes fogat egy másodperc alatt a kocsiól elkapcsolható, ki- zárólagos szabadalmi okmányt nyert a miniszté- riumtól s e készüléket Budapesten is be fogja mutatni. Abonyi Emil orsz. képviselő Ráthonyival a honvédelminiszternél tisztelegett, ki meggyőződve a készülék ezélszerű voltáról, azt a közös hadügyér- nek is ajánlani fogja.

Megszökött a kórházból. A rendőrség által e hó 9-én elfogott Liehtig Mari frieskaí ille- tőségű zsebmetszőnőt, az arczán támadt veszélyes nyílt seb miatt, be kellett szállítani a székesfehé- vári kórházba, honnét az éjjel az ablakon át megszökött és azóta nem akadtak nyomára. Így írja ezt a „Székesfehérvár és Vidéke.”

Szabók csufolása a kecskével, ismeretes dolog, de kevesen tudják, hogy honnan ered az el- terjedt csufolódás. A történelem erre vonatkozólag a következőket jegyzi fel: Midőn a tatárok 1244-ben Sziléziába is beütrtek s Henriket Liegnitznél meg- verték, Glogau vára is ostrom alá jutott. Az ostrom- lottak már az éhhalállal küzdöttek. Ekkor a szabók arra a gondolatra jöttek, hogy kecskebőrbe varrat- ták magukat s úgy ugrottak a kőfalra. A tatárok

szemét és a kátrány bűze, — a tieid pedig, néz l csak, fehérek: vajon mi érzik azokon?

A fehér kezű ember — odanyújtja kezét. Im, — szagold meg!

A napszámos. Mi az ördög? Mintha vas szaga lenne?

A fehér kezű ember. Ugy van. Hat évig bi- linesbe voltak verve.

A napszámos. És miért?

A fehér kezű ember. Azért, mert a ti javatokra dolgoztam: mert fölszabadítani akartalak titeket, lenézett, tudatlan embereket; mert fellázadtam elnyomóitok, zsarnokaitok ellen... Ezért bő- tö- nöztek be!

A napszámos. Ugy-e? Bebürtönöztek? — De ki parancsolta, hogy fellázadj?

Két évvel később.

Más napszámos — az előbbihez. Hallod-e, Péter, emlékszel még, harmadéve, nyárban egy fe- hér kezű jött ide, — veled beszélt!

Az első napszámos. Nos igen! Mi van vele?

A másik napszámos. Képzeld csak, ma fogják akasztani! A parancs így szol.

Az első napszámos. Mindig lizongott?

A másik napszámos. Igen, mindig!

Az első napszámos. Ugy-e?... Tudod-e, mit mondok, Dmitry testvér, nem lehetne kapni a kötélből a mivel felakasztják? Azt mondják, hogy nagy szerencse éri a házat, melyben ily kötél- da- rab van.

A másik napszámos. Igazság, Péter testvér, — megkísértjük.

A nők társadalmi állása és hivatása.

(Vége.)

A nők kereseti munkásságának fokozására kereskedelmi ministeriumnak megengedte, hogy a vasuti tisztviselő felesége és leánya, férje illetőleg atyja feielősege mellett belső szolgálatban segéde- kél alkalmazhatók: a postai szolgálat elszajátítására az egyes postahivataloknál nyújt szívesen alkalmat:

A napszámos és a fehér kezű ember

(Párbeszéd.)

A napszámos. Mi keresni valód van itt ná- lunk? Mit akarsz? Te nem tartozol hozzánk! Tá- vozzál!

A fehér kezű ember. Hozzátok tartozom, testvért!

A napszámos. Hogy is ne! Te a mieink egyike lennél? Mit képzelsz? Nézd meg csak kezeimet. Nem látod, mily piszkosak? Megérzik rajtok a

látván, hogy a keresztényeknek még sok lelmi szer-
rök van, felszedték sátorfáikat s hazánkba törtek.

Luxus. Új divat kezd a hölgy-világban
lábra kapni, oly divat, mely semmi czélszerű-
séggel sem bír; no de nem azért divat, hogy czélszerű
is legyen. Ez pedig abban áll, hogy új divat szerint a
nőruhák nem tüllel, hanem selyemmel bélelik ez-
után. Ezen luxus divatot hölgyeink azzal indokolják,
hogy a ruhának új divat szerint sétatömben suhogni
kell, ezt pedig csak a selyembélés segíti elő.
Szomorú suhogás lesz ez majd a férjek és család-
apák füleibe.

Feleség, asszony, nő. Bánatunkban osz-
tozik a feleség, pénzünkben az asszony, adóssá-
gunkban a nő. Feleséggel egy szobában is meg-
férünk, az asszonynak külön szoba kell, a nőnek
pedig más szállás! A feleség így szól: „Kedves
férjem”, az asszony: „Uram”, a nő: „Hallja ön!”
A feleséggel lelki nyugalommal élünk, az asszony-
nyal sok bajjal, a nővel egykedvűleg. A feleség
cizvirógat, az asszony hízlekedik, a nő szemrehányá-
sokat tesz. A feleséggel egy tából eszünk, az asz-
szonnyal egy ételtől, a nővel egy vendéglőtől.
A feleség ruhát vesz, az asszony szöveteket, a nő
pedig selyem és bársony kelmét. A feleség egy-
szerűen öltözködik, az asszony cizfrádkodik, a nő
eleven divatkép. A feleség gondos, az asszony hü-
a nő kaczer. A feleség gyűjt, az asszony költ, a
nő pazarol. A feleség szerelme állandó, az asszonyé
ingátog, a nőé egy nagy semmi. A feleség azt
mondja: „jó reggelt”, az asszony: „guten Morgen”,
a nő: „bon jour.” A feleség gyalog jár, az asszony
kocsiba ül, a nő lóháton nyargalózik. Gyermek-
eink anyja a feleség, ismerőse az asszony, mosto-
hája a nő. A feleség gyermekeinket neveli, az asz-
szony csak öltözteti, a nő sok jóból kivetkőzteti.
Ha meghalunk: sirat a feleség, panaszkodik az
asszony, a nő pedig tetejébe öltözik. Csak egy
év múlva megy férjhez a feleség, hat hónap múlva
az asszony, s hat hét múlva a nő.

A fiakkeresek garázdálkodásai. Fel-
hívjuk a kapitányi hivatal figyelmét, hogy szün-
tesse meg valahára a bérkoesisok ama garázdál-
kodásait, hogy a vaspályától a városba s innen a
vaspályához nem a megállapított díjegyzeik, hanem
önakotta tarifa szerint szedik a vitelbért. A ta-
riffa-egyzeik nagy ritkán van a bérkoesisban, jó
volna ezt gyakrabban ellenőrizni s az ily fiakke-
seket szigorúan megbüntetni.

Csirketolvaj. Simon János híres csirketolvaj
Soóvárt. Persze közel van Eperjes s hetenkint két-
szer a vásár benne. Nem is mult el hét, hogy
Simon János csirkét ne árult volna. A mult héten
pulykával próbált szerencsét, darabját 30 krajczár-
jával kintálva. De ez egyszer rajta vesztett. A vevők
egyike, Böhm Simon feladta, s kiderült a tulajdon-
szerzés e könnyű, de tiltott szerzőmódja s a csir-
kefogót hüvökre tették.

Betörő cigányok. Hónapról hónapra re-
gisztrálhatni a kőborló cigányok betöréseit, és
daczára annak, hogy majdnem valamennyi elismert
olvaj, a községi előjárók még sem fordítanak kellő
figyelmet e veszedelmes vendégre. Mult héten is
megtörtént, hogy Abrahámfalván három cigány
Szabol Annánál betört s pénzt, ruhát és vászon-

neműt lopott. A lopott tárgyakat azután — szoká-
suk szerint poton áron — elzalogosították, még
pedig Asguthon, Körösfőn, Viduvánán, Sebesen,
Sebes-Kellemesen. A lopott tárgyak elkoboztatnak
s a cigányok Procs községben a csendőrség kezeibe
kerültek.

Csavargó Atos és Piller-Peklén közötti
utvonalon egy magát Hasecz Vaszil gácsországi
illetőségének nevezett, igazolvány nélküli csavargót
letartóztattak s a szolgabírónak eltolonezoltatás
végett átadták.

Amerikai kivándorlók letartóztatása.
Az abosi állomásra e hó 15-én kirendelt csendő-
részre vette, hogy a parasztkok igen nagy számmal
útra készülnek, mire azon gyanu merült fel benne,
hogy valószínűleg amerikai kivándorlók. Gyanuja
alaposnak bizonyult be s csakugyan kiderült, hogy
mintegy 12-en engedély nélkül Amerikába szándé-
koztak. Szándékuk kivételében a járőr által meg-
akadályoztatnak, a náluk talált 597 frt tőlük elvé-
tetett s valamennyien az alsó-tarcsai szolgabírónak
adtattak át.

Elmebeteg. Vargosko Dolinszki Károly szedliczei
20 éves suhancot — alig mult pár napja, hogy a
kassai köz-kórházból hazakerült — visszatért elme-
zavara miatt f. hó 20-án ismét újból Eperjesre
hozták, mert az egész falu népségét meg akarta
verni. Ugy látszik, hogy elmezavarának pálinkaivás
az oka. mert a mint a kórházból annak idején haza
jött — mindaddig míg a pálinkától tartózkodott,
csendesesen viselte magát.

Geschvindt Jakab, Roskovány vagy Péch-
ujfalváról származó 22 éves izraelita, daczára annak,
hogy ép, egészséges — csak koldulásból akar élni
s folyó éven koldulás miatt már 2-szer volt bün-
tetve. E napokban ismét Eperjesre jött régi mes-
teriségét folytatandó, ez alkalommal azonban nem
adták át a kir. ügyészségnek, hanem megtartották
a rendőrségi fogdában, a hol talán hosszabb ideig
fog pihenni, mint a kir. fogházban.

Testvérgyilkos — asszony miatt. Já-
noscska községben e hó 13-án Kovács István ottani
lakos, testvérbátyját Kovács János megölte s a tett
elkövetése után megszökött. Ezen szomorú eset
következőleg történt. Kovács János sógoránévél,
Kovács Istvánnal összeeszesvén, a nőt megverte.
A bántalmazott ezt elmondta férjének, ki félig ittas
állapotban volt s annyira dühbe jött, hogy a padon
szintén mámorosan fekvő testvérét egy doronggal
úgy fejbe ütötte, hogy ez szörnyet halt. A tettest
csak harmadnapra sikerült elfogni.

Mikor lesz vége a viágnak. Nostrada-
musnak, a középkor hírneves csillagtudósának, 1555-
ből a világ végére vonatkozó következő jóslata van
az oberemmel templom egy kőablájára bevésve:
Quandó Marcus Pascha dabit (april 25.) Antonius
Pentecosten celebrabit (jun. 13.) Joannes Christum
adorabit (jun. 24.) Totus mundus „vae” elamabit.
— Vagyis: „mikor husvét Márk-napra, Pünkösöd
Antal-napra, Urmag sz. János napjára esik, a világ
jajveszékelné fog.” Mindezen ünnepek pedig a jövő
évben a jelzett napokra esnek, tehát: „Reszkess
világ!” Minthogy azonban az ömlített ünnepek
eme sorrendje már 1451, 1546, 1666 és 1734.
években is előfordult, a melyekben a történelem

tanúsága szerint az emberiség elég bajjal küzdött
anélkül, hogy azért a világ kiesett volna sarkából;
a jövő évre se igen törjük rajta fejünket, hanem,
miután a nevezett ünnepek említett sorrendje az
1943., s aztán a 2039-ik években ismételtlen be-
következik, hagyjuk azokra a töprengést, akik amaz
években fognak örövendeni e „siralomvölgyi” életnek.

Megyéni virillistái. (Folytatás.) 51. Csa-
táry Agoston földb. fizet 453 frt 85 $\frac{1}{2}$ kr. adót.
52. Kirchmayer Gerő földb. 444 frt 33 kr. 53.
Körtvélyessy Gábor földb. 443 frt 94 kr. 54. Adler
Samu bérlo 443 frt 72 kr. 55. Müller Izrael bérlo
441 frt 01. 56. Fried Mór kereskedő 439 frt 10
kr. 57. Bergmann Adolf bérlo 432 frt 96 kr. 58.
Hamburg Agost földb. 431 frt 24 kr. 59. Gerevits
Gusztáv tanár 430 frt 28 kr. 60. Máriássy Béla
földb. 428 frt 48 kr. 61. Friedmann Márk földb.
426 frt 86 kr. 62. Dr. Mosánszky Tityus orvos 421
frt 85 kr. 63. Ruby József tanár 419 frt 76 kr.
Klem Sámuel bérlo 408 frt 49 kr. Wittemberger
Emil ügyvéd 407 frt 48 kr. Toppercz Albert
gyógyszerész 406 frt 86 kr. Urbán Antal magánzó
403 frt 84 kr. Ifj. Dessewffy Ignác földbirtokos
403 frt 54 kr. Szmracsányi Ödön földbirtokos 399
frt. Schmidt Károly gyógyszerész 396 frt 82 kr.
Görgy István földbirtokos 395 frt 71 kr. Rosko-
ványi Bertalan tisztviselő 393 frt 4 kr. (Folytatjuk.)

Figyelmeztetjük olvasóinkat Kaufmann
és Simon hamburgi cégnek mai számunkban meg-
jelent hirdetésére. A ki barátja az érdekes és olesó
szerencsejátéknak, az kísértse meg a szerencse asz-
szonyának kegyét ez úton megnyerni.

○ „A lohinai fü.” Az „Egyetemes Regénytár” cz.
vállalatból, melyet a Singer és Wolfner cég indított meg,
vettük a harmadik kötetet, mely Mikszáth Kálmánnak „A
lohinai fü.” cz. új elbeszélését tartalmazza. A magyar olvasó
közönség sokkal jobban ismeri és kedveli a jeles író, sem-
hogy külön ki kellene emelnünk, hogy irodalmunk ismét
szikrázó humorral írt, elejétől végig érdekes, zamatos művel
gyarapodott. Meg kell azonban említenünk a mű megjelenési
módját, mely szerencsés újítást képez könyvpiaconkunkon. A
nevezett vállalat ugyanis tíz ívre terjedő köteteket közöl,
melyek eszesen bekötve, ötven kr.-jával árultatnak és ezen
ár mellett a vállalat kiadványai oly példányszámokban
kerülnek a közönség közé, melyek nálunk nem közönségesek.
Igy pl. Mikszáth elbeszélése néhány nap alatt több mint
háromezer példányban kelt el. A vállalat ilyformán a magyar
írók műveinek az eddiginél jóval jelentékenyebb olvasókört fog
hódítani és fordított regényeivel a hazai könyvpiaconról le fogja
szorítani a hasonemű német vállalatokat, melyek ott
nagy elterjedésnek örvendtek. Az „Egyetemes Regénytár” új
kötete Mikszáth elbeszélésén kívül Welten Oszkárnak egy
vig novelláját tartalmazza.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

Nyílt-tér.

Mindazok, kik boldogult leányunk Mariska
temetésénél részvét és avval kapcsolatos szíves-
ségükkel hozzájárulni kegyeskedtek, fogadják a boldo-
gult szomorodott szüleinek hálás köszönetét.
Eperjes, 1885. október 22-én

Kanyurszky József és neje.

a távirási szolgálat megtanulására az igazgatóság
székhelyein külön tanfolyamokat nyitatt. Ilyen 6—8
heti előkészítő oktatás épen most is folyamatban
van. Kassán pl. 30 jelölt lön felvéve ezen folyamra.
Alkalmaztatásuknál államhivatalnokai jelleggel nem
bírnak ugyan, de minden javadalomban részesülnek
és az éji szolgálat alól fel vannak mentve. Még
mindentűtt, a hol alkalmaztattak, lelkiismeretes pon-
tosság- és hivatali buzgalomban nemesak hogy de-
rekasan megfelelnek a várakozásnak, hanem még
felül is mulják a férfiakat. Magában Londonban a
postahivatalnál 1000-nél több nő van alkalmazva. Ha-
zánkban a távirai hivataloknál eddig 150 nő nyert
alkalmazást.

A műveltség és munka jelszavát, ugy hiszem
habozás nélkül mindnyájan elfogadjuk.

A nőkérdés szerintem tehát a leányoknak
munkára való nevelése, és a kor igényeinek meg-
felelő általános műveltség utáni komoly törekvés-
ben leli legjózanabb megoldását.

Az előadottakból folyó következtetéseket most
már összefoglalhatom. A nélkül, hogy tisztelt hall-
gatóimat azon reménnyel keesegtethetném, misze-
rint nagy horderejű s nehéz tárgyunkat teljesen
kimerítem, következtetéseimben a következő pontokra
szorítkozom.

1. Az asszony, mint a ház megelevenítő lelké-
nek legtermészetesebb és legfontosabb hivatása: a
nevelés és gazdaszonykodás. A nők rendeltetése
mindig a családi tűzhely körül központosul; itt
igazi korlátlan királynők ők; országunk kicsiny csak
„arasznyi tér”, mint Madách mondja, de e hatalom-
mal a világot dönthetik meg, vagy a sivatag pusztá-
ból is viruló paradicsomot teremthetnek áldott
kezeikkel. A nő lényében leli alapját a kisedneve-
lés és a leánynevelés egy része, illesse az akár
saját gyermekeit, akár idegeneket. A nők alkalmaz-
hatók különösen mint nevelőnők a gyermekkertek-
ben, mint oktatók a nép- és polgári iskolákban a
rajzolás, szépirás, női kézimunka, természetrajz,
földrajz és idegen nyelvek tanításánál, zenét pedig az
oktatás minden fokán taníthatnak.

2. Ha a nő még más tevékenységet is akar
kifejtetni, az szabad akaratára legyen bízva; de

soha sem szabad családja iránti köteleimről megfe-
ledkeznie.

3. A nő állása a háznál, a családban erkölcsi
és törvényes egyenjogúságon nyugodjék; de a fen-
tebb jelzett alapelv szerint mindig a férj legyen a
család feje, ki a családot képviseli, nézeteltérések
felmerülése alkalmával a férj szava döntőn.

4. Ebből az is következik, hogy községi és
országos szavazati jogot egyedül a férj gyakorol-
hat. E tekintetben csak arról lehet szó, hogy olyan
nők, kik családokat képviselik, birjanak-e szavazati
joggal; de ez is csak akkor lehetséges, ha az ál-
lamjog tanítói a politikai szavazati jogot általános
emberi jognak nyilvánítják.

5. A gazdasági téren különösen a magokra
utalt nők sokféle foglalkozásra vállalkozhatnak,
ilyen pl. a kicsinyben való kereskedés, mert itt fő-
kéllék a biztos emberismeret és a másokkal való
tapintatos bánásmód, mi a nők kiválóan előnyös
tulajdona; ilyen továbbá a finomabb műipar és a
divatezikkék, mikhez finom ízlés kívántatik és még
más foglalkozások, melyeket már előbb említettem.
A mi magyar törvényhozásunk mindenkre, a nőkre
nézve is, kimondta a munkaszabadság nagy elvét.

6. A tudományok terén a nő különösen képes
a leíró tudományok művelésére és az idegen élő
nyelvek elsajátítására.

7. A művészet következő ágainak művelésére
hivatottak a nők: a lyrai költészet és a novellairo-
dalom; a szabad természet festészete; az ének-,
zene- és színművészet.

A vallás és erkölcsiiség terén a nők magas-
satos hivatása különösen a vallásosság, könyörület-
szeretet és a szelidebb erkölcsök ápolásában áll.
A nő erkölcsi lényében van alapja nemesítő és er-
kölesítő hatásának. A nőt az emberiség nemtője
nem sebek osztása, hanem sebek gyógyítására és a
földi béke megalapítására hívta meg.

9. Nem hivatása azonban a nőknek a bölesé-
szet, jogtudomány és egyáltalán a tudományosság
ápolása.

10. Az imént mondottak alapján a leányok
házi és iskolai nevelése, az illetők életviszonyainak

megfelelő gyakorlati képzettségén kívül különösen
alapos alaki képzések, azaz: összes szellemi tehet-
ségeiknek kifejtése, edzése és gyakorlása épen oly
fontos feladatnak tekintendő, mint a fiuk nevelése
és oktatása.

Az előadottakban a nőknek bizonyos határok
között nagyobb önállóságot tulajdonítok, mint a mi-
nőt eddig elfoglaltak és nem osztom eddigi hiva-
tásuk, működési körük korlátoltságát; sőt inkább
azt hiszem, hogy a nő magasabb képzettséget igénylő
munkára hivatott, minthogy csak szolgáljon vagy
épen csak varrjon, kössön és főzzön; azt hiszem,
hogy egészséges, józan értelmesség és igazi er-
kölciségen nyugvó nőképzés emeli az egész em-
beriséget, kiegészíti a kor közműveltségét és meg-
határozza műveltségének fokát; óhajtom, hogy a
nőket, mint hű szövetséges társakat üdvözölhessük
azon fenséges küzdőterén, hol az emberiség legfőbb
érdekeiért foly a küzdelem.

Midőn én tehát a nőknek magasabb kiképez-
tetést és nagyobb munkakört szánok, avval egyál-
talan nem mondom azt, hogy családjaik iránti kö-
telességeiket elhanyagolják, hogy kellemük és bá-
jaik rovására mint férfiak vagy férfias nők szere-
peljenek a nyilvános életben, — épen nem! — ők
értelmi, aesthetikai és erkölcsi hivatásukat csendben
is teljesíthetik, úgy mint az anyatermészet és az
általok csendben elhintett és gonddal ápoltt szép,
jó és hasznos mag mégis a nyilvános életnek fog
gyümölcsözni és így a nemzet igazi nagyjai, hőse-
ivé lesznek, s itt eszembe jutnak Kossuth szavai:
„a névtelen hősök a legdicsőbbek és legönzette-
nebbek; nevek elenyésznek a térben és időben, de
nagy tetteik élnek!”

Becsés figyelem- és türelmököt megköszönve,
elmélekedésem egy jeles író ezen szavaival végzem:

„A ki a jövőtől gyümölcsöket vár, annak a
jelen virágait kel' ápolnia; de a nemzet legszebb
virágai annak hölgyei”, kik, hozzá teszem, virulva
soká éljenek!

Kiállítási sorsjegyek-kezelősege, Budapest, Andrássy-út 43. sz.

11 sorsjegy 10 fnt

Eredeti palackokban kapható **Kozma Lajos** fűszerkereskedőnél továbbá különféle finom külföldi borok eredeti palackokban és eredeti ár mellett: **Korn Vilmos** (ezzelől Izsepy) és **Schmidt Károly** gyógyszerárában — Jótállás csak akkor vállalható el az italok valódisága és jósága iránt, ha az üvegek az eredeti Vinador-ívellyel vannak ellátva.

gyilvanított bizalomért, s a midőn eme újabb sorstájk kez-
vétel % részvételre fölhívók, ezental is igyekenni fogunk
andó, pontos és lekiismeretes kiszolgáltatás által igen tiszt-

17, rue Bréanger, à PARIS

Bernovits Gusztáv gyorsajtó nyomása Kassán, malomutcza 14. szám.